

Naročnina doma na sküpní naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo 6 Din., ali z M. Listom, M. Ograje-kom i kalendarom 8 Din. 50 para., letno 100 Din. Plačati se mora bar mesečno naprej. Štev. položnice 11806

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

N. G. Milač Simon prof.
Majstrova ul. 3.

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

MOASOV: Maribor Din., pol tak niže. tekstom

vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p. Popust po dogovori.

Neobdelano pole.

Leta minevajo, mladina gor rasté, stari postanujemo. — Tak čujemo po sveti, povsod, dostakrat i tak je. Tudi v Slov. Krajini je tak. Stari rod bo žo spat, i novi vzeme v roke delo. Da pa bo znal delati, se na delo mora pripraviti. Prva priprava za delo je pa spoznanje toga dela. Ki ne pozna svojega dela, toga obseg, namen, njegova sredstva, težave i trude pri zvršavanji njegovom i končno sada, šteri se mora dosegni, nikdar ne bo znal delati.

Vsaki mora poznati svoje delo. Mladina Slov. Krajine tudi mora poznati svoje delo, ki jo čaka v njenom krili. To delo je sledeče:

1. Prevnogo truda so prestali duhovni delavci po sveti i tudi v Slov. Krajini, da so duhovno življenje vernoga ljudstva podignoli. Pri nas celo na višino, do štere ne sega niden kraj v našoj državi. To duhovno življenje gor držati i razvijati je dužnost mladine, ki se je povsetila duhovniškomi stani. Oster cerkveni duh, duh zatajivanja, duh, ki prenese vse nezahvalnosti i vsa ponižanja, duh popolne žrtve bo samo mogoci v zdajšnjih vero slabelih prilikaj, ohraniti tisto narodi, ka so njemi spravili trudi starih. Bog je te blagoslovo, ar so iskali samo njega. Ščista novi svet se je odpro zdaj na nas i zato ščista nova mora biti tudi tista duhovna moč, ki bo mogla duše občuvati nevere i je okrepiti pa spopolniti v duhovnom življenju. Moč prvih glasnikov vere, moč apoštolov, evangelistov i mantrnikov se mora vkoreniti v duhovniškoj mladini naše dobe, da bo ta znala duše voditi h Kristuši. Do te moči pa pela samo edna pot: *tesna združitev z Kristušom*. To pomeni globoko, svetiško duhovno življenje. Površna pobožnost zdajšnje žalostne razmere, gda na vsakom vogli najdemo že tudi med prostim narodom nevernike, nikdar ne bo mogla na boljše spremeniti.

2. Socialne razmere so po celom sveti žalostne, v našem kraju pa slabe že od nekda. Gda je naš narod bio ešče bole premožen i tudi bole veren, nišče ne mislo na to, da bi se brigo za stalno preskrbo siromakov. Siromak i bogatec, kmet i arendaš, občina i kodiš so se razmeli. Od gladi nišče ne vmro i na cesti tudi ne. Ali zdaj, gda so se vezi med Bogom i njegovim stvorenjom zrahale, gda v siromaki vnoči ne vidijo svojega bližnjega, nego samo breme nepotrebno, zdaj mora mladina z odprtim srcem stopiti k vsakšemi trpečemi i njemi nuditi pomoč. *Z odprtim srcem*; ki nema dnes den odprtoga srca, ne spada med ljudi. Oprto srce je dejanska lübezen do trpečega bližnjega. Gučati ali pisati od lübezni do bližnjega ne reši socialnoga pitanja. Guč i pisava je samo kazalo poti, kama se naj obrnemo z čütečim srcem. Delati se mora za trpeče, za vse trpeče, naj te že *trpijo krivice*, naj te že *trpijo pomenkanje*, naj te že *ne dobijo dela*, štero njim ide, naj te že *nemajo človeka dostojnoga preživljanja*. Podpirati mora mladina prizadevanje, štero išče pomoč siromakom. Takše je pri nas med drugim briga za postavitev Doma sv. Frančiška. Ki ma duhovno življenje, on že ma odprto srce za siromake. Da če nema odprtoga srca do siromakov, je vsa njegova pobožnost skažljivost. Duhovniška mladina z svojim notrašnjim, globokim duhovnim življenjom najde vsikdar pota za pomoč siromakom že po svojem pozvanji. Svecka mladina pa samo te bo rešiteo socialnoga pitanja, če si izposodi Kristušovo srce, njegovo lübeče, smileno i pravično srce. Brez toga zabodi v komunizem, ki je največša sebičnost na sveti i

največši sovražnik proti lübezni do bližnjega, ar bližnjega nikak ne pozna.

Če tak mislimo na celi svet ali samo na Slov. Krajino, moramo povdariti edno i isto, najpre: *samo globoko svetniško življenje duhovniške i praktično krščansko življenje svecke mladine bo rešilo svet* i Slov. Krajino tudi ne nači. Mladina pod tov ednov zastavov kat. akcije, to je goreči mladi duhovnik i globoko veren mladi svecki inteligent roko v roki naj stopita naprej pa sta prinesla blaženstvo na svet. V Slov. Krajino tudi. Ne klubi, ne organizacije, ne društva, ne stranke, nego samo i jedino iz globočine vere izvirajoče versko — karitativno delo more zastaviti pot vali nevere i sovraštva, ki se kota po sveti i tudi že v Slov. Krajini. Če mladino napuni globoka vera i velika lübezen do bližnjega, potem so rešena politična, prosvetna, jezikoslovna, delavska i ostala vsa pitanja, tudi pokrajinska Slov. Krajine.

Nedelska šola.

IV. Moč kapitala.

Strašna je moč kapitala!

Etak moramo razmiti to reč:

Bogatec, kapitalist spozna, ka se v njegovoj državi na leto lejko oda deset milijonov metrov pšenice. Cena je za meter 100 dinarov. „Krasno bi zaslužio“, misli kapitalist, „če bi jaz pridelao pšenico meter po — 60 Din. To pšenico bi tržo po 99 Din, včasi bi jo odao, ar bi bio falejši od drugih producentov i bi meo pri vsakom metri 39 Din. dobička, pri deset milijonov centih, ali metrih deset milionkrat 39 Din, vküper 390.000.000 dinarov. Samo v ednom leti“.

Ka napravi zdaj te kapitalist?

Vzeme v službo šolane ljudi, šteri njemi napravijo načrt, ali plan, kak naj dela, ka bi resan zaslužio v ednom leti 390 milijonov dinarov. „S stroji morate delati“, bodo pravili šolani svetovalci, „ar kem več strojev dela, tem falejši je pov. Delo stroja je vsikdar falejše, kak delo ljudi“. Pa se začne boj za — dobiček.

Tovarna za stroje dobi naročilo i v par mesecaj so naročeni stroji na mesti. Jezeri delavcov so vrženi na cesto, mesto teh delajo — stroji. Do jeseni je na trgi kapitalistova pšenica, štera njega košta samo 60 Din za meter, oda jo pa po 99, zato pa v najkračšem časi vtekne v svoj žep že naprej izračunani dobiček: 390 milijonov dinarov.

Kak se pa godi na cesto vrženim delavcom, šteri so prle na tom velkom posestvi orali, sejali, želi, mlatili? Za te se ne briga dosta naš kapitalist, on ma najpre ravno zadosta skrbi zavolo naprej določenoga dobička. Brezposelni delavci so prepuščeni sami sebi, hodijo od Petra do Pavla, se ponujajo i prosjačijo za delo, ali podporo. Nekaj časa so istina brez službe, ali siromak se hitro znajde. Na poli nema dela, zato prime lopato i kramp, pa se pogodi za delavca na cesti, na štreki, v kakšoj fabriki. Cele mesece je stradao on i njegova družina, ali zdaj, kda je hvala Bogi pali pri deli, je tihi, miren i zadovoljen, prosi dobrega Boga, naj ne sfali dela. Med tem se pa naš kapitalist pripravlja za novo gospodarsko leto, štero naj prinese novih 390 milijonov dinarov.

Ali nekaj — nepričaküvanoga se zgodi.

Drugi kapitalist, šteri je tudi pameten i velki prijateo dobička, zvoha kak dobro ide njegovomi sosedu, te se tudi odloči za spodoben „kšeft“, nasleduje svojega sosedu. Tudi on vrže svoje „drage“ delavce na cesto, küpi si stroje i v jeseni ma na trgi deset milijonov metrov pšenice, štera ga košta 60 dinarov za meter. Par milijončkov

več, ali menje dobička toga drugoga kapitalista ne moti, on samo to žele ka bi meo dobiček kim prle v žepi, zato ponüdi meter svoje pšenice po 98 Din. Te prvi bi rad meo svoje stare küpce, zato popüsti ceno na 97 Din. Drugi kapitalist je prestrašen, popüsti celo dva dinara pri metri i ponüja svojo pšenico po 95 Din. Tak ide to handlanje, dokeč ne prideta dol s cenov na 80 Din. Na konci pa spoznata oba, ka sta nespametniva, če eden drugim delata škodo. Zglihta se, ka ne data pšenice pod 90 Din za meter i po toj ceni resan odata celo zalogo, to je 20 milijonov metrov. Država ma ne te način za edno leto pšenice naprej v skladiščih mlinov i tržcov, šteri so vložili svoje peneze v pšenico, ar znajo, ka je prava cena 100 Din, zato pa pri vsakom metri zaslužio 10 Din., če ne več. Vse dobro, ali kaj bo zdaj s tistimi malimi posestniki, kmeti, šteri delajo z ročnim delom, z delavci, ne pa s stroji? Prvo leto ešče za silo shajajo, ne dajo svojega silja na trg. Plačati morajo dačo, küpi obüteo, obleč, to je istina, ali mislijo: izposodim si peneze na krajši čas, ali vzemem na dug. Plačam itak lejko, ar mam pšenico, štera bo mela prle ali sledkar dobro ceno... Čakajo, čakajo do prišestne jeseni, pa debelo gledajo: ne dragša: falejša je pšenica! Zdaj že tej menši kmetje morajo odati zalogo, ar posojila ne dobijo, trgovec pa tudi ne da na vüp nikaj blaga... Morajo odati pšenico po takšoj ceni, kak ravno što šče plačati. Brez izjeme vsi čütijo, ka se nekaj strašnoga pripravlja, njuv pov nema nikše prave cene, ka skoro zobston delajo. Ar ma trg že za celo leto naprej pšenico, so srečni, če dobijo za svoje silje 70 Din. za eden meter, to se pravi, ka majo pri vsakom metri 30 Din. zgübe. Ta zgüba se more pokriti, ali tak, ka kmet ponüca svojo gotovino, — če je pa nema, no potem se porodi — kmečki dug. Od leta do leta je slabše za kmeta. Ne more si inači pomagati: zniža plačo hlapci, deklí, prisili svojo nedoraslo deco, naj opravi to, kaj so v boljših časih opravljali pošteno plačani odrasli delavci. Pride den, kda sploj ne more plačati hlapca i dekla, tudi on, mali kmetič meče delavce na cesto. Brezposelnih je vsikdar več, ljudí, šteri bi lejko küpiivali, vsikdar menje, cene idejo za silo dol, pa itak ne morejo dobiti küpca za svoje blago ne kmetje, ne trgovci, ar ljudje *kratkomalo nemajo penez*. Vse more stradati, vse mora v nesrečo, samo zato, ar sta si dva pametniva kapitalista zaželela kem vekši dobiček. Pali vidimo: dobiček, — žela po kem vekšem dobičku — je rodio krizo, štero ne more vstaviti trpljenje siromaka, ne joč lačne dece, ne pamet poštenih ljudi. Kapital i kapitalist, šteriva sta povzročila nesrečo, se ne geneta, dokeč prihajajo novi milijoni, dokeč prihaja dobiček.

Se zna, ka tudi kapitalist se ne bo smejao brez konca i kraja. Njega tudi prime i drapne kriza. V nedelo povemo: kak.

Pisma naših z tujine

Buenos Aires, Argentina.

Prečastiti gospod urednik!

Blagovolite sprejeti nekaj posebnih novic iz Argentine.

Že v l. 1930. sam Vam poročao od romanja Slovincov i Hrvatov v veliko romarsko mesto Ljuhan k materi Milosti Bože, štero ste tudi opisali v Mar. listi. Pošilam Vam nekaj slik. Vsako leto sam se vdeležo skupnoga romanja z brati Hrvati pod vodstvom preč. g. Ruskoviča, frančiškana, kak de Vam na sliki razvidno. V meseci decembri preminoelega leta smo pa že meli Slovenci svojega voditelja, preč. g. Jožefa Kastelica izseljeniškoga

duhovnika, Slovenca. Vdeležilo se nas je okoli 1000. G. Kastelic so celo preskrbeli, da je spevao pri službi božoj slovenski pevski zbor. Tudi mi Prekmurci, oboje veroizpovedi, smo se združili v precejšnom številu. Preč. g. pater Ruskovič, ki dobro poznajo Prekmurje i prekmurški narod, kak tudi Vas i več duhovnikov z Varaždina, so Prekmurce posebi pohvalili.

Kak je razvidno s slike, so naprej stoječi po večini Prekmurci, v sredi pa gospod pater Ruskovič. Slika kaže odhod iz cerkve l. 1932. To je v Argentini največša romarska cerkev, kama romajo vsakšo nedelo jezeri i jezeri vernikov.

Nekaj posebno važnoga je za nas prekmurske Slovence širjenje Novin i M. lista, štero se skoro čisto iztrebi od nas. Jaz sam se za to dosta zanimao i sam mogeo izostati iz vrst naročnikov zavolo nesreče i nezdravja. Mogo bi püstiti tujino i priti domo — a zdaj se je moje stanje nekoliko zbogšalo. Dosta bi bilo naročnikov, samo plačnikov ne. Kriza je tudi zakrivila, ka nega stalnoga dela. Pipo-ročao bi pa vsem domačim, ki majo svoje v tujini, naj bi bili vsi naročniki Novin i Marijinoga lista i naj vsaki mesec skupno pošlejo svojim v tujino Novine i Mar. list, naše domače glasilo. Tak jih že pošila več drugih. Kelko haska napravijo z dobrim četenjom svojim v tujini, to se ne da povedati! Ešče več haska pa napravijo samim sebi. Zakaj? Gda dobi sin, hči, brat, sestra, mož, žena domače čtenje do rok, se ne odrine z dobre poti, veže ga dosta dobrih spominov, da se bo ogibao slabi poti, da de znao svoj težko zasluženi denarček prihraniti. Več bodo mislili na vas doma, znali bodo zakaj so šli v tuiji svet — šli so iskat pomoči, zato da bi si pomagali, Vas rešili nevole i se tak enkrat veselo lahko vrnili k svojim v domovino. Telko sada bi rodilo naše domače glasilo, či bi bio vsaki izseljenec čitalec domačih novin.

Ki pa majo svojce na stalnom deli, pa naročite na njüv naslov i plačajte. Vaši svojci Vam gotovo ne povrnejo samo naročnino, liki Vam bodo poslali ešče več...

Zdao se je nam dostim Slovincom poznani Anton Klekl iz Krajne (sorodnik vlč. g. Klekl Jožefa) z Katarinov Mülič z Dokležovja v cerkvi Nebovzete bl. D. M. na Avellanedi. Na svadbi je bilo veselo po domačoj krščanskoj navadi, spevale so se Marijine pesmi. Pomenljivo je, da smo se vsi združili i stopili v društvo živ. rožnoga Venca. Da bi bilo dosta takši nasledüvalcov tudi med drugimi mladoženci.

Mogoče vam je znano, da bo v glavnom mestu Argentine, Buenos Airesi letos meseca oktobra svetovni euharistični kongres. Računa se, da bo prišlo milijon romarov. Vsi narodje, ki so naseljeni v Argentini, se že pripravljajo, da kembole posvetijo to veliko versko slavnost. Horvate organizirajo P. Bruskovič i drugi hrvatski gospodje. Nas Slovence pa, šterih nas je okoli 25 jezero v Argentini, iz Slov. Krajine 1000, zbirajo izseljeniški duhovnik preč. g. Kastelec Jožef i za nas izdajajo list „Duhovno življenje“. Oni so nastavili tudi pripravljalni odbor za euharistični kongres, šteri skrbi, da se vsi Slovenci vdeležijo te lepe verske slavnosti, ki so v Argentini. Za Slovence v Slov. Krajini skrbim jaz i je vabim jaz na kongres. Prosim Vas, objavite v M. List ali v Novinaj, naj njihovi domači pišejo svojim izseljencom v Argentino, ka se brez izjeme vsi združijo pri kongresi z lüblenim Jezušom v olt. Svestvi.

Z velikim veseljom pa pričaküjemo vas, gospod uredniki vse druge gospode, ki bi se mogli vdeležiti te dalešnje romarske poti. Vas prisrčno

pričakujemo, vse, ka potrebujete pripravimo i vas z obilnim blagoslovom, zadovolstvom sprevedimo k vrnitvi v domovino.

Ozmeo Franc,

Almafuerte 151, Avellaneda, Buenos Aires, doma z Melinec.

— Lepa hvala za slike, poročilo i vso lubezen. Bomo vnogo molili, da bo slava Jezusova v Olt. Svestvi močno narasla po euharističnom kongresi v Buenos Airesi. Vsi pozdravljeni. — Vrednik.

NEDELA.

Jezuovo Srce, omehči naša srca na smilenost do Tébe i tvojih duševnih i telovnih sirot!

Nedela po Risalaj šesta.

Evangelium Sv. Marka VIII.

Vu onom vremeni: Gđa bi vnožina velika bila z Jezusom, i ne bi mejla kaj jesti, prizvajoči Vučenike veli njim: milo mi je nad vnožinov, ar ovo že tri dni trpijo z menom, i nemajo, ka bi jeli: či odpustim nje lačne k njihovim hižam, pomenkajo na poti: ar so nikl med njimi zdaleka prišli. I odgovorili so njemu Vučenike njegovi: odket bi što nje mogo eti nasiti s kruhom vu pustinji? i pitao je nje: koliko kruhov mate? šteri so pravili: sedem. I zapovedao je vnožini doli sejsti na zemlo. I vzeši sedem kruhov, i hvalo davi vlogo je: i dao je Vučenikom svojim, da bi pred nje djali, i djali so pred vnožino. I meli so malo ribic, i one je blagoslovo, i zapovedao je pred nje djati. I jeli so, i nasitili so se, i nabrali so z ostanjenoga drtinja sedem košarov. Bilo ji je pa, ki so jeli, okoli štiri jezero; i odpusto je nje.

*

Dnes najdemo Gospoda v pustinji z velkov množinov lüstva, štera za njim vre, njega nasleduje, njegovo božo reč poslušaj, ar čuti, ka je on vučiteo i vodnik naše duše, našega življenja! Ali veliko navdušenje naroda obimle lakota, glad, onemoglost, püstina... Kruh njim je potrebne, ali püstina ga nema i ne zmore. Zato njim ga da Bog! Bog da klico, rast, setev i žetev i življenje. To so velke skrivnosti bože.

„Koliko kruha mate?“... „Odgovori: „Sedem“. Jezus vzeme kruh, ga blagoslovi, porazdeli. Vzemejo i jejo i se nasitijo vsi... Nerazumlivo, ali bože dejstvo je. Velika skrivnost božega dela.

Občudujemo Boga, kda nam klice būdi, davle rast i žetev, ar veliko i čudovito je njegovo delo, občudujemo ga, kda blagoslovi 7 kolačkov i se množina nasiti i hvali Boga. Veliki i zmožen je Gospod Bog v vsem svojem deli!

„Daj nam dnes naš vsakdanešnji kruh...“ molimo te, Gospod, ki hraniš tūčke, skrbiš za lelije, hrani i skrbi ešče za nas. „Vse oči se obračajo na tebe, Gospod, Ti jim davleš hrano ob pravom časi, odpiraš svojo dobrotljivo roko i vse napunjavaš s svojim sv. blagoslovom...“ Ps. 144. 15.

Potrebno nam je tudi jesti i piti, ar s toga izvirajo živlenske moči, ka lejko svoje dužnosti spunjavamo i se zveličamo. „Ne živimo zato, ka bi jeli, nego jemo zato, ka živimo“, pravi stara modrost! To je boža vola i to je krščansko načelo v tom pitanji! Jest i piti mi more biti tudi boža i sveta reč, ar v tom tudi vidiru volo božo! Zato piše sv. apoštol Paveo: „Če jete ali pijete... delajte vse Bogi na diko!“ I. Kor. 10. 31.

Te navuk nam davle denešnji sveti evangelium i navuk nam potrjava pelda Jezusa Kristusa samoga i pelda i vzgled več jezerne množine. Jest i piti je tudi potrebno, ali to moremo delati tudi Bogi na diko i sebi na telovni i duševni hasek, ne pa na kvar i pogibelnost, Bogi pa na žalost!

Življenje je boži dar i to eden največjih i svetjih; gordržanje i ohranitev življenja potom prehrane nam bodi tudi vsikdar sveta; sveta pa je, če je zmernost v jestvini i v pitvini!

Našim v Argentini.

Predragi! V nebi se pripravljajo na veliko slavnost. Sin Boži bo stopo na svet, kak negda v Bethlehemi. Sprevedijo ga vsi angelje na zemlo, na srečno zemlo Argentine v Buenos Airesi. Tū vas roboti ino trpi jezero duš iz Slov. Krajine. Nebeski gost vas bo obiskao, k šteromi bodo vsi narodje sveta pošilali svoje sini i svoje hčeri, da ga v njihovom imeni molijo, pozdravijo, zahvalijo i se napunijo z njegovim smilenjem i vsemi njegovimi dari. Bodite pastirje pri njegovom prihodi! Pastirje bethlehemiški. V priprostitosti svojega srca obiščite kak oni z živov verov Jezusa v Oltarskom Svestvi pri Euharističnom kongresi. Molite ga! Prosite ga: smilenja odpuščenja, blagoslova, dela, mira, milosti za sebe i za nas! Jezus naj bo središče med nami i vami! V njem i po njem bodimo vsi združeni! Vi molite za nas! Mi bomo za vas. Največje veselje s tem spravite nam, svojim domačim, če zvemo od vas, da ste bili pri Jezusi, da ste se pomirili z njim, da ste obudili od nas dobleno vero v njega i lubezen do njega. Spravišče Olt. Svestva ali euharistični kongres naj pripela vse naše izseljence v Argentini v Jezusovo Srce! To je naša žela, naša jedina prošnja i naše največje veselje. Vsi bodite pri sv. prečiščavanji po dobri spovedi. Te naš glas naj se posluhne! Argentinski izseljenci z celim srcom mislijo na vas:

Vaši dragi domači.

Dari v naravi od 29. aprila do 15. junija za Dom sv. Frančiška v Soboti.

Kolač kruha so darivali: N. Črensovci, Kolenko Ivan, Črensovci, Zver r. Horvat Sabo Ana Trnje, Godina Marija dovica, D. Bistrica, N. Črensovci, Hozjan Marija, Kavaš Mihal, Maučec Kata, Raduha Marija 3 kolače, Copot Julia iz Odranci, Ščap Ana Beltinci, Vogrinčič Marija Bakovci, Bratković Roza pol kolača, Bakovci.

Žito dano: V Bakovcih: 15 kg žita za kokoši, v Turnišči 13 kg žita, preč. gosp. Bakan Štefan, ekspozit na Hotizi, mešano žito za kokoši.

Melo i otrobe so darivali: Iz Bakovec 25 kg bele mele, N. N. Turnišče 8 kg, g. Hartner M. Sobota 100 kg, N. N. M. Sobota 1 vreče otrobov, Horvat Janoš iz Bakovec 20 kg otrobov.

Drugi dari: N. Črensovci 1 kad skvašene repe, 4 kokoši, 10 belic; Copot Julia Odranci, vrhnje i kisilak, N. N. 2 l mleka, g. Benko Josip, nar. poslanec 10 kg masti, 10 kg govedine, 10 kg teletine. Iz Bakovec 2½ l olja, 2½ kg masti, 100 belic, mil. g. kanonik Szlepecz 1½ kg prave prežgane kave i dve foringi, preč. g. Bakan Štefan, ekspozit, Hotiza 1 kad zelja, 1 kad repe; N. N. M. Sobota 3 košare krumpilna, šalato i špinačo večkrat, 2 tanjera, 1 šalico s tanjerkom; N. N. 1 pribor, 2 brisači; Ana Kozar Krog, petržeo; ga. Faflikova Sobota, stari divan; hotel Bac M. Sobota, veje za grah i grajšček, gđc. Šankal, M. Sobota 3 piceke.

Titan Franc, Krog, preskrbo stole i klopi pri odprtiv kuhinje, Borovič Štefan, kmečki dečko, en den tesar-skoga dela, N. dečko z Kroga valek za testo, možar, grable, kramp, rasoje, korito, krnico, krničko, sekerico i ščapje za grah. Bencek Franc z Satahovec hrastov škapec, Horvat Ivan, velemlinar na Muri poleg hrašenskoga broda bukovo desko.

Gremij trgovcov v Soboti je darivao 1 motiko za ogracek, 2 navadnivi motiki, 2 lopati, 2 emajliranivi vedri, 2 skledi za mujsati i 2 stojala za teve skledi vu vrednosti 304 Din.

Pohištvo, jedilno šker, posodo, drva, slamo, svinje, zrnje, krumpelje je poskrbo Dom sv. Frančiška z nabranih penez. Penezne dare pri drugoj priliki objavimo.

Od 29. aprila do 15. junija je kuhinja Doma sv. Frančiška dala brezplačno: 52 obeda, 20 zajtrkov, 10 večerj i 12 prenočišč.

Vsem, ki so nam posodili stole, klopi, posodo, šker, vsem, ki so dvo-

rili pri prvom obedi, — kak Borovič, Ferenčič i Mataji z Kroga, Gradišćarom i Pertoci Jožiji z Rakičana — vsem, ki so nam dali foringo i opravili kakškolik delo, vsem, ki so nam dali dare i kazali v kakšojkoli formi naklonjenost, se z Jezusovim Srcom zahvalimo i prosimo toga blagoslov na nje i vse njihove.

Z ednim pa prosimo vse, štere bo pot pelala v Sobotu, naj obiščejo Dom sv. Frančiška, Križova 4. Tū smejo tudi pitat, če bi sestre kaj potrebuvale za kuhinjo siromakov. Potrebujemo najprej ešče dosta.

Odbor „Doma sv. Frančiška.“

Zlate duše! Lačne duše! Ki ma srce, naj pomaga!

Iz pisma edne naše delavke v Franciji svojem brati.

Slednjo nedelo v aprilu je bilo tū na Montagne prvo sv. obhajilo. O, da bi Ti vido, kak je bilo lepo. Do poudneva sem ne mogla biti navzoča, ar so mi posli ne dopiščali. Odvečera sem pa bila pri večernicaj.

Vseh prvoobhajancov je bilo okoli dvanajst. Letos je šče prej to dosta bilo, ar je fara jako mala. Cerkve je bila vsa v rožaj. Deca so sedela naprej pri oltari. Najprej so bile slovesne večernice, štere je meo č. g. dekan. Te je meo tudi za prvoobhajance lepi govor. Nato je bila procesija — po cerkvi. Dečki so šli naprej z gorečimi svečicami, za njimi deklice. Nato g. župnik. Ljudje so pa med tem časom molili. Deca so šla pred Marijin oltar, se tam zročili svojoj nebeskoj Materi v varstvo i sami zaspevali lepo Marijino pesem. Lejko si misliš, kak mi je bilo v tom časi pri srci! Misli so mi odromale nazaj na tisti moj presrečen den — den prvo-ga sv. obkajila. Skuze so mi prišle v oči. Mislila sem, kak srečni ste vi deca. Doma ste. Mi pa daleč od doma...

Po večernici so ešče deca zaspevala pred farofom gg. duhovnikom lepo pesem. Kak so ljudje bili genjeni. Ništernim so prišle skuze v oči. Jaz sem se pa zamislila na Slomškove reči, štere so njemi zaistino prišle iz srca: „Oh blažena leta nedolžnih otrok“. Kak globoka vsebina je v tej rečaji! Značilno pa je to: že edno nedelo naprej so gg. duhovniki prosili vse svoje vernike, naj molijo za to deco. Tū so tudi verni ljudje i ne samo neverni. Šteri je veren, je zaistinsko, ne samo na pol...

Dragi brat! Sam Bog ti naj plača tvoj trūd, šteroga si meo, kda si mi preskrbo prestavo grehov, za izpitavanje dušne vesti, v francosčino. Na te način sem se mogla na risalsko soboto s pajdašicov lepo spovedati. Na risalsko nedelo pa biti pri sv. obhajili. Doma sem se nekaj nikdar nej tak skrbno pripravljala kak sem se tū, da vredno prejmem Jezusa v svoje srce. Kak mirno i srečno sem se počutila tisti den... V tujini, bridkoj i delešnjoj, šče komaj more človek v svojoj globini spoznati, kak srečna je duša tista, v šteroj prebiva Jezus. On sam nam da pravo tolažbo i veliko duševno moč. Takši dnevi so naši srečni — nad vse srečni dnevi.

Zatogavolo se tudi nemrem svojim starišom zahvaliti, da so me tak lepo i v krščanskem duhi vzgajali... Pa kak sem čtela v Novinaj zdaj pred kratkim v uvodnom članki, tak zaistino ništerni živijo. Žalostno ali istinsko je, ka vnogi naši ljudje zanemarijajo svoje verske dužnosti i pozabijo na vse lepe nauke, štere so doma čuli. Zgodi se tudi, ka je šteri doma dober bio, tū se pa pogubi. Ništerni so pa ne dobro vzgojeni. I tū se za njūvo dušno življenje nišče dosta ne briga, sam pa šče menje. Tū je vsaki sam sebi prepuščeni. Či pa ide k sv. meši, pa predge ne razmi. Zato bi jako dobro bilo, či bi si vsaki naš delavec i vsaka naša delavka naročila na naše krščanske liste, pisane v jeziki kak je včila njūva lastna mati se prekrižati i moliti očanaš.

Žalostno, precj žalostno pa je to: kak dugo so že naši ljudje tū v Franciji, pa se je ešče od našij domačij duhovnikov nišče ne pobrigao, ka bi našim delavcom preskrbo bar prestavo grehov, za izpitavanje dušne vesti, na francoski jezik. Kama ležej bi se naši ljudje tū spovedavali!

Vsaki pa, šteri ide z domi kamašte v tujino, bi mogeo iti prle k

domačemi, ali g. plivanoši, ali g. kaplani, ka bi tū dobo potrebnij navukov i tanačov. Hvala, dragi brat, ka si mi preskrbo prestavo, štero bi morao dobiti vsakši naš delavec v roke —

Jako potrebno pa je, da bi šo vsaki delavec, šteri bi že znao nikelko francuski, k g. plivanoši tiste fare, v šteroj je i dela. To bi njemi mogla biti prva skrb, ka bi se spoznao z g. duhovnikom, kama hodi k sv. meši. Vej so tej duhovniki vsi jako dobri pa radi spunijo vsako želo tistoga, šteri išče pri njij pomoči. Samo či je to v njūvoj moči. Tak de se s tehom pogučavao, kak či bi ti bio oča.

Ne bežati pred duhovnikom! Liki vsi k njemi, ar se dosta naših ljudi pogubi v tujini. Ne trbej nasledovati tiste Francoze, šteri živejo tak, kak či bi Boga ne bilo i v nedelo delajo bole kak druge dneve. Naši ljudje naj posnemajo življenje tistih Francozov, šteri so zaistinsko verni. I či do tak živeli, ne de njim trbelo biti sram zavolo njūvoga življenja — ne pred svojimi starišami, šče menje pa pred Bogom!

Pripomba. Med starejšimi duhovniki ne ve nišče francoski, ar so se inda mesto francosčine včili nemščine. Gospod dekan Jerič je že lani poslal v tiskarno prestavo grehov za izpitavanje dušne vesti na francoski jezik, pa ešče dozdej snopiči ne izišli. Smo se ponudili, pa se znova ponudimo vsem, ki znajo francoski, naj napravijo to prestavo i mi jo dragevole objavimo v Marijinom listi. — Vrednik.

Misijoni.

Doktor — duhovnik — misijonar. Pušpek Prvost je v svojem misijoni v Ranguni v Indiji posveto za duhovnika dr. Patrika Donoghuea. Novomešnik je potomec angloindijske družine, bio je doktor, a ponūdo se je misijonarom v pomoč i bio pri njih 5 let. Nazadnje je odišeo v bogoslovje v Penang na Maliki. Novi misijonar bo dosta dobroga včino v Ranguni, zato ka zna indijski jezik, birmanski i kitajski.

Rešivalni poskusi. Lazaristi iz Kianfa so dozdej zobston poskušali rešiti misijonara Anzelma, šteroga so 24. dec. odpelali ropari. Pred nedavnim so dobili listek od zgrabenoga misijonara, gde gosp. Anzelm poroča, da je betežen i da ma plūča zvužgana. Roparje prosijo velko odkupnino, a zdaj se niti z njimi pogajati ne da.

Mandžurija. V pristanišče Dairen so prišli novi 4 duhovniki i eden brat i so prevzeli prefekturo Ilan. Vsi so kapucinci iz Tirolskoga. — Na misijonsko postajo Tejkaton sta vdrla dva razbojnika, pobrala nekaj penez i vmorila misijonara Emila Chareta pa njegovoga služabnika. Mandžurske i japonske oblasti zasledujejo morilce.

Tcentu. Prokletstvo opija. V jednoj bogatoj družini v Tcentuji so meli raj dečke kak pa deklice. Zadnje tri hčeri so mrle pri sestrah. Prva je mrla kak kristjanka včasi, kak je prišla, druga je vmrla vsa pohablana zavolo očovago krutoga ravnanja, tretja je ostala doma i dvorila oči i 13 letnomi brati, šteriva sta zmerom kadila opij. Cele noči je mogla gor biti, pucati pipe i je pa napunjavati. Nazadnje jo je mati vso v krvi prinesla k sestram, štere so jo ne mogle več rešiti. — V zavetišče so sprejele sestre malo robinjo, štero je pregnala gospodarica. „Ka pa ti je“, jo je pitala sestra, gda je zatrdjavala, ka je ne lačna i ka jo nikaj ne boli. „Obleka se me je prijala i me boli...“ Sestra jo je preiskala i zapazila, da je deklica vsa opečena. Njena gospodarica se je napila opija i se zabavala s tem, da je svojo malo žrtv žgala z gorečov svečov. — Opij je čemer i se dela iz makovih zelenih glav.

Boncov spreobrnjenje. Frančiškanke so se spoznale z 89 let stariim boncom, šteri je bio glūhi. Bonc je poganski duhovnik. Vsakši tjezen so ga pohodile, i njemi gučale od Gospoda Jezusa, od Njegovoga neskončnoga smilenja i on je nje komaj čakao. S sestrami sta hodili tudi dve kristjanki, šteri sta meli jako močen glas i sta ga včile. Pa se je starček zmislo, ka bi sestram vrno obisk. Sestre so ga slovesno sprijale i ga vodile po zavodi. Šteo se je pa na vsaki način vdeležiti sv. meše. Iz kapele je prišeo

navdušeni, a ves zdelani. Dobo je dober obed, a slabost ga je ešče izda držala. Kristjanki sta povedali sestram, da je starček dobro povučen v svetovi veri i da bi ga včasih krstili. Bonc je te napravo izpit iz katekizmuša i bio prerorjeni v krstnoj vodi. Sam je povedao, ka je to bio najlepši den njegovoga življenja.

Nova kapela. Sestre v vikariati Sutcinen so dobile novo kapelo, štera njim je v največje veselje. Prve dni se je zgodila velka nesreča. Vlomilec je vdor v tabernakl, odneso ciborij i lunulo z Najsvetejšim Svestvom. Čez nekaj dni je stopo neki kitajski duhovnik mimo male trgovine, pa je zagledao v okni lepo zlato lunulo, vstopi i jo kupa. Lunula je tista okrogla posodica, kama se dene sveta hoštija, štero vidimo skoz glažovine manstrance i jo molimo, ar je sam Gospod Jezuš Kristuš skrit pod to podobov krūha. Kak skrbi Bog za svoje ovčice! Za nekaj dni se njim je posrečilo najti tudi ciborij. Bio je v vojašnici 8 dni, poganski vojaki so ga z velikim veseljem vrnili, ar so se bojali maščevanja krščanskoga Boga.

Srezki načelnik, g. Dr. Trstenjak odide.

Po službenoj potrebnosti je premeščen naš srezki načelnik g. Dr. Trstenjak v Split. Na njegovo mesto pride g. Dr. Krtina. Gđa nas g. dr. Trstenjak zapusti, se njemu iz globočine srca zahvaljujemo za troje: 1) da je s svojim krščanskim življenjem kazao nam dober zgled i s tem pridobil tu na meji ugled državnoj oblasti v nedoglednoj visini med našim krščanskimislečim narodom; 2) ar je poštvao zakone i v okviru zakona brano pravico vsakoga državlana, i 3) ar je s svojim pravičnim, plemenitim, širokosrčnim, pravim dejanskim nacionalnim čutenjem i delovanjem najkrepkej vtrdo narodno-državno zavest v našem srezu. Gđa se njemu za vse to odkrito zahvaljujemo i njemu želimo prav srečno pot i puno blagoslova na novom mestu, pozdravljamo novoga g. srezkoga načelnika i ga prosimo, da si zbere isto pot, ki si jo je zbral njegov prednik g. dr. Trstenjak, da toga začeto delo raste i doraste državi i narodu v največje dobro. I se popolnoma vupamo, da tak bo.

Politični pregled.

Narodna skupščina. Zglasan je zakon, šteri je odpravo fideikomis. Proti je glasao samo g. poslanec Pavlič. On je najprej zahteval, da se deo tistoga peneza, šteroga prinesejo takse pri odpravi fideikomisa, obrne na podporo vseučilišča v Ljubljani. A njegov predlog je bio odbit. Zglasao se tudi zakon od zvušodnoga postopanja.

Türsko. Türčijo je obiskao perzijski šah, to je vladar Perzije. Bio je jako slovesno sprejet. Med Perzijov, Türčijov, Afganistanom i Irakom se sklepa vojaška zveza. En deo Azije je s tem prišeo vkup, ki sega še tudi do drugoga, do Japonske. Kajti Türčija narača svoje bojne ladje na Japonskom.

Litva. Woldemaras, bivši predsednik, je z pomočjov vojske šteo vničiti vlado. A ta ga je premagala i obsodila na 12 letno vozo.

Sestanek zvünešnjih ministrov Male Zveze. Vršo se je v Bukarešti. Po spravišči so objavljeni sledeči sklepi: *Mala Zveza:* 1) včini vse, da se razorožitvena konferenca zaključi s pogodbom, štera bo vezala vse države; 2) bo delala za mir; 3) z vsemi državami za gospodarsko obnovitev Evrope; obžalovanja vredno je pa, če Madjarska sama sebe izključi od sodelovanja; 4) ne dovoli, da bi se Habsburžani povrnoli; 5) v miri šče živeti z vsemi državami, posebno pa s sosedi i z Polskov; 6) z zadovolstvom vzeme na znanje, da so se ponovili diplomatski odnošaji med Rusijov z edne strani i z Romunijov pa

Čehoslovačkov z druge strani; 7) da bodo vse države, štere so balkanski pakt podpisale, sodelivale, se vzeme z zadovolstvom na znanje; 8) odobrijo se sklepi gospodarskoga sveta Male Zveze; 9) prišestna seja bo meseca septembra v Ženevi.

Brazilijska. Sprejeta je nova ustava, štera da Cerkvu popolno slobodino. V ustavi se glasi, da so se poslanci z vüpanjom na Boga zbrali, ki je vretina vse dobrote i tak zglašajo ustavo vsem podanikom na hasek. Ta pot je prava pot. Tlačiti bi jo mogle vse države i vsi narodi.

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Dolnja Lendava.

Slovo od sreskoga načelnika.

Te dneve je zišeo glas, da so g. lendavski sreski načelnik, dr. Trstenjak Alojzij premeščen iz Dolje Lendave v Split. Ta premestitev je zbudila pri ogromnoj večini lüstva celoga sreza veliko žalovanje. Z gospodom načelnikom zgubi naš srez pravičnoga i poštenoga uradnika. Posebno važno je to dnesden, kda si vsaki šče državne zakone razlagati po svoje. Oni so pa brez pogleda na desno ali levo po zakoni vsakom nalogali dužnosti pa tudi davali pravice, štere nam zakonidoločajo. Zato se je za njihovoga načelovanja v srezi zavüpanje do oblasti i državni zakonov močno vtrdilo. Za volo svoje pravičnosti so bili pri lüstvu globoko priljubljeni. V g. dr. Trstenjaki smo imeli tistoga, povedali bi, oču, ki naj bi zacelo tiste rane, štere so v nogi s svojim nerazumevanjem nas i naši prilik zasekali med nas i brate prek Müre. Gospod načelnik, kda se od nas poslavate, se Vam za vašo pravičnost i lüben iz vsega svojega srca zahvaljujemo in Vam želimo na Vašem novom mestu zadovolnost i boži blagoslov na Vaša prizadevanja za pravičnost.

Novi sreski načelnik. Na mesto premeščenoga sreskoga načelnika so prišli v Lendavo g. dr. Krtina. Novoga g. načelnika prosimo, naj bodo po zakonaj pravični i naj blagolovijo razmeti upravičene žele i potrebčine našega lüstva, štere neštérni dozday neso šteli zarazmeti i mi jim bomo za pravičnost i naklonjenost vračali zavüpanje, poštvanje i lüben. Ar jih poznamo, se jih z vüpanjom oklenemo.

Pri nas se je ustanovio za našo mladino Marijin vrtec, tak za slovensko deco, kak za vogrsko. Ravnotak se je ustanovila slovenska Marijina družba za dekle i dečke.

Glas. Od več strani čujemo, ka se prebivalstvo lendavskoga sreza poteguje i zavzema za drugo mesto javnoga kr. notara v Lendavi, kak je to tudi včinolo prebivalstvo sobočkoga sreza. Vzroki i razlogi so prilično isti, ar je vsrezi veliki broj prebivalstva, mnogo posla i uradnih potov, štera eden komaj zvršava. Če bi pa bili dve mesti kr. javnega notara, bi se pa lüstvi leži podvorilo. Mi smo mišljenja, ka bi to bilo za naše lüstvo dobro i koristno, zato ureditev te zadeve priporočamo novoizvoljenim občinskim odborom, ka žele lüstva upoštevajo i podpirajo!

Pritožba i priziv. Lista javnoga kr. notara dr. Peterlina je vložila proti občinskim volitvam pritožbo i priziv. Drugi občinski odbori so prisegli i prevzeli svoje posle.

Te teden se je začela že pri nas žetev.

Alojzijovo. Svetek sv. Alojzija, zaščitnika mladine, je naša mladina preprosto, pa tem bole iskreno posvetila. Skoro vsa šolska deca so te den pristopila k sv. obhajilo lendavske dece.

Duga ves. Nesreča je doletela Matajovo družino. Žena i mati Mataj Elizabeta sta sušile seno, pri obračanju je žena stopila na kačo, ki jo je vjela. Ženi je začelo božno gračivati, tak ka je komaj prišla domo i je še tisti den mrla. Doktor je dognao, ka njoj je zaostalo srce od straha i od toga je mogla mreti. Zapušča 4 male dece. Srimaško i žalostno družino naj Bog potolaži i pomaga.

Lendavske gorice. S črešnje je spadnola Lešnjekova Mariča. Pri padci je dobila močne poškodbe tak, ka je

mogla iskati zdravniške pomoči. Zday je že zvün vekše nevarnosti.

Dobrovnik. Lüdem, ki želejo službena mesta. V Dobrovniku se lejko zglašuje pri gospodi kaplani edna ženska oseba, štera je lejko starejša, bo tam dobila dobro službo. Edna vučiteljska družina rabi eno moč. Šteje tri člane. Plača 100 Din. s hranov in stanovanjem. Plača bo povišana, če si oseba več zasluži. Dela ne bo preveč, poštenost pa zahtevamo na vsaki način. Če poštenost pride, ne bo nikdar obžalovala mesta.

Naš človek primarij v Köszegi. Dr. Vukan Franc, doma iz Tišine, sin skromnoga kmetovalca, dnes operater v splošnoj bolnici v Szombathelyi, je povabljen za operater-primarija v Köszegi. Da so ga povabili na to častno mesto, ne da bi razpisali konkurz, kak je to navada, je to priznanje dr. Vukani. Ne to tak malenkostna stvar dnes, kda se trgajo lüdje tudi za slaba mesta. Zato njemu želeimo mnogo sreče, ar znamo, da je naš dober rojak. — Dr. Vukan je hodo v šolo na Tišini. Vučiteo ga je spoznao za posebno nadarjenoga, i si je prizadevao doseči pri tistokratnom preč. g. kanoniki dr. Ivančicyji, da spravi dečka v gimnazijo, česa starši ne bi zamogli. To se je zgodilo; končao je gimnazijo v Köszegi z odlikov, takisto medicinsko fakulteto s posebnim priznanjem v Budapešti. Taki na to je dobo mesto prvoga asistenta na kirurgičnom oddelki na univerzi v Debreceni. Polog drugoga pa se je odliküvao s svojimi povsem samostojnimi razpravami, ki so jih objavili zdravniški listi v raznih državah. Tudi kak predavateo je preseneto svoje kolege na kirurgičnih kongresaj. Kak nam je znano, je dr. Vukan zday najmlajši operater-primarij na Vogrskom, star je komaj 33 let. Tak lahko pričakujemo od njega še mnogo novoga v tolažbo bolnikov i v ponos svojega rojstnoga kraja. — Dr. Vukan je sestranec mil. g. prelata i kanonika dr. Rogač Franca. Njegov vučiteo je bio g. Antauer Eugen, zdayšnji šolski upraviteo na Tišini. — Iz srca čestitamo.

V 1. razred gimnazije v Soboti se je spisalo nad sto dijakov. Pretežna večina je iz Slov. Krajine.

Nesreče. V Sobočko bolnišnico so sprejeti: Cvetko Marija, roj. Horvat, dninarica iz Bunčan, ki je dne 16. VI. cepala drva, pri šterom deli njej je poleno zletelo v desno stran obraza pa jo poškodüvalo. — Vöröš Štefan (doma iz Prosenjakovec 43, star 60 let, evang. vere, posestnik) ki je vozo domo seno, je spadno tak nesrečno z voza, da si je roko zvino. — Panker Ana, dninarica iz Prosenjakovec 75, stara 32 let, štera je kopala pesek pa se pri kopanju edna plast na njo porušila, prevrgla imenüvano, i si je ta pri padci zlomila desno roko v sklepi. — Ozvatič Helena, 10 let stara, doma iz Čekečke vasi 33, si močno potukla levo nogo, gda je spadnola z črešnje. — Drvarič Marija, žena maloga posestnika iz Novih Beznovec 6, stara 54 let, je po nesreči spadnola z lipe i si zlomila desno nogo. — Sever Alojz, žandarmerijski podnarednik v Apačah št. 2. se je selo i je pri prekladanji svojega kovčega z vagona na postaji v Gor. Radgoni tak nesrečno spadno, da si je zlomo dve rebri.

Delo je iskalo v Soboti na borzi dela od 11. — 20. junija 60 moškov i 55 žensk. — Vršo se je tudi oster pregled po inšpektori na borzi dela premoiniči teden.

Je vüpanje za 5 razred gimnazije v Soboti? Je. To pa zato, ar velika požrtvovalnost sprejaja celo delo ne samo pri nabiranju podpisov, nego predvsem v pokloni g. profesorov i občine M. Soboti. Profesorski zbor se skleno, da bo brezplačno včio v 5 razredi k leti, občina M. Soboti pa bo ostale stroške pokrila. Vse hvale vredno.

Beltinci. Vmro je Balažic Matjaš, mož naše vrle širitelice, Ščap Ane. Naj vživa mir pri Srci Jezušovom. — Z poda je spadnola Škafar Jožefa žena, Ana, pa si je močno vrazila roko.

Krog. 22. junija je prinas gorlo. Vužgala se je oslica slame pri Meolic Jožefi. Ogenj je vöprišo brš-

čas po deci. Gasilskomi društvi ide hvala, ka se je ogenj ne dale širio. — Več naših mladih je v Franciji, šteri ne dajo nikšega znamenja od sebe. Trno žalostno je to.

Rešena tožba. Tratnjek Štefan, Sabo Velimir, Franko Geza i Graj Andraš, vsi iz G. Bistrice, zastopani po Dr. Janko Pikuši, odvetniki v D. Lendavi, so tožili šol. upravitela Železnik Oroslava za razžalenje časti zavolo uradnih poročil, ki ga zastopao Dr. Marijan Stupica, odvetnik v D. Lendavi. Tožbo so tožitelje pri prizivnom sodišči zgubili i bili obsojeni na povračilo vseh stroškov tožencove obrambe.

Agrarnim interesentom. Ki neste plačali arende od agrarne zemle za leto 1932 i 1933, ste jo dužni do oktobra meseca plačati, ovak zgubite zemlo. Tak je oblast razglasila. V lendavskom srezi je okroglo 160 jezero dinarov zaostanka, v sobočkom pa samo 7000 dinarov.

Na podporo Novin je poslala Gorenčič Terezija iz Zagreba 10 Din. Bog plačaj.

Črensovci. Na župnišči so se dogotovili popravki, ki so bili jako potrebni. Že davna žela se je spunila, da sta shrambi dobile okna, da je stranišče dobilo odvajalne cevi z jamov i da se je študenec popravio. Spodnji del farofa je tudi silno potrebuao osušitve.

Smrt najstarejše ženske. V Nedelici je mrla 106 let stara Šömen Orša. Starica je bila 67 let dovica i vživala trdno zdravje. Pred kratkim je spadnola i te spadaj je povzročio smrt starici. Jezuš njej bodi tolažba.

Novine so narasle za komadov: 4 v Franciji, 1 v Mostjah, 1 v Beltincih, 1 v Gomilici, 1 v Trnji. Sküпно za 8 komadov.

Bogojina. Našega g. plebanoša je nikak zatožao financom, ka bi nekš takse mogli plačati. Zložo jih pa ne, ar finance to ne briga, na koga glasajo pri občinskih volitvaj g. plebanoš i na koga ne.

Širitelje! Kak to številko do rok dobite, idite od hiše do hiše i povsod priporočite na drugo polovico leta naše krščanske Novine. Koštajo samo 12 Din., do novoga leta. To pa že siromak tudi zmoro. — Vrednik.

Občni zbor agrarne zadrüge. Vršo se je na Ivanje v najlepšem redi. Za tajnika je zvoljen Žizek Joško iz G. Bistrice, za blagajnika pa Hanc Štefan, dozdayšnji tajnik, ki je zednim tudi zadrüjni logar. Občni zbor je obiskao tudi Dr. Štupica Marijan odvetnik iz Lendave, ki je razložio članom, kak se odplačuje agrarna zemla po tistih, ki so jo pred stalnim zakonom kupili.

Oproščeni zrelostnoga izpita. Na r. gimnaziji v Maribori so zavolo dobroga včenja štirje oproščeni zrelostnoga izpita, ka njim ga je ne trbelo delati. Med temi 4 dijakji sta dva sina Slov. Krajine: Sapač iz Skakovec i Cvetko iz Trnja. Čestitamo.

PO DRŽAVI.

Vmro lübiteo mladine. V Maribori je vmro goreči frančiškan O. Potočnik Paveo, ki je kak negda sv. Ivan Bosko, zbiral po Maribori zapuščeno mladino i skrbo za njo. Srce Jezušovo bodi njemu plačnik.

Nesreče. V rüdniki Sisevac so čemerni plini dva rüdara vmorili. — Smrtno je ponerečo Nikoljančič Vekoslav letalski poročnik pri Belgradi. — Na Rakovniki je pri pobiranju lipovoga cvet'a spadno z lipe i se bujo 13 letni Hribar Alojz.

Španje na železnici. Minister za železnice je odpravo brezplačno vožnjo v salonskih vagonaj i režijske vozovnice, na štere se je plačüvalo samo 10% voznine.

Toča je napravila velikanske kvare po Sloveniji, posebno v okolici Ormoža, gde je pobila svetoznane „jeruzalemske gorice“ i gde je strela vmorila tri lüdi. — V Dalmaciji i na Hrvatskom Primorji je toča napravila 15 milijonov Din. kvara.

OKOLI PO SVETI.

Grozno bitje. V Toulousi Parizi i drugih mestaj na Francozkom je pri društvu narodne mladine nastalo takše bitje med tov i komunisti, da je 700 ljudi ranjenih.

Süše. V Angliji i na Čehoslovaškom je tak velika süša, da zmenkúje pitna voda. V Franciji je zavolo vročine i süše silje slabo i so se vužgale šume.

Kitajska. Naj se povodni ne ponovijo, kopa jarke poldrügi milijon ljudi i dela böre.

Nesreče. V državi Sansalvador v južnoj Ameriki je viher vničo veliko pokrajino. Vmorjenih je 4000 ljudi.

Petero dece je porodila v Kanadi neka ženska. Vse so deklice i zdrave. Starši so dobili vnogo pozdravov i tüdi vnogo darov iz vseh krajev.

Hüdobija na viški. V Mehiki je general Cardelas držo spravišče proti katoličanski Materi Cerkvi. Naj hüdodelnik pokaže svoje sovraštvo do Cerkve, je to spravišče obdržao v katoličanski cerkvi i jo s tem oskruno.

Orgle za pet organistov. V Sidneji v Australiji so postavili orgule, štere majo 140 sprememb i 10.000 žvegeo. Či ščejo z celimi orgulami orglati, more k njim sesti pet kantorov.

Dalnovidno gledališče. V Blackpolei na Irskom odprejo v kratkom gledališče, štero ma to posebnost, da potom elektrike „Zelen“ celo predstavo odda v 100 km oddaljeni London. Tak do z Londona lahko brez vseh stroškov navzoči pri igri na Irskom.

Celi den so ga pokapali. Na Japonskom so pokopali admirala Togo. Pokopa se vdeležilo 1 milijon ljudi i je trpo od zore do sunčnoga zahoda.

Najmenši ljudje na sveti. Gamiza Everard, preiskovalec starin v Mehiki, je najšo ostanke starin: mrtva tela, hiže, šker, orožje, nikdašnjega naroda, ki je po goraj Mehike prebivao. Narod je bio jako izobražen, meo fino tkano obleko iz kaktusovih niti, za orožje lok i strlice, hiže so pa bile samo en meter visike, ar so ljudje meli samo 80 cm visine. Dozdaj so mislili, da so bili najmenši ljudje Bambutiji v srednji Afriki, šteri so meli 145 cm visine, a nova odkritja so to mišljenje zdaj vrgla.

Delphi ponovlen. Pri starih poganskijh Grkaj je mesto Delphi (čti Delfi) bilo jako znamenito. Tü so meli najmre svetišče proroküvanj, kama so romali poganje vseh grčkih pa še drugih držav, da bi zvedli prišestne reči, štere njim prorokinje bodo naznanile. Se zna, ka prorokinja ne mogla bodočnosti sigurno naznaniti, včasih pa je li trofila, ar poznala prilike pitajočega i ar so zmes meli prste tüdi hüdi dühovje. Največkrat pa je odgovorila tak, da je odgovor meo dva pomena. Na priliko: vojak jo je pitao, ki je šo v boj, či se povrne nazaj ali pa ne? Odgovorila je: odideš, povrneš se, ne merješ v boji. Pomeni dvoje: odideš, povrneš se? ne. Merješ v boji. To je eden pomen. Ali pa: odideš, povrneš se, ne merješ v boji. To pa drugi. Zadel je, če je prišo nazaj pa če je vmro. Grčka vlada to staro mesto bo ponovila, ar bo tü zidala razne zavode za šhrambo starin, hotele i druge zidine, naj se izletniki v kem vekšem broji zbirajo na njegovih starinskih tleh.

Ladja, štera se ne more potopiti. Nemška vojna ladja „Zähringen“ je tak napravljena, da čeravno ma na jezere laknej že, se ne more potopiti. Nemci so jo na čüden način zgradili. Ma stroje, ki jo gonijo, nema pa na sebi mornarov. To pa zato, ar je ta ladja za to narejena, naj se vči nemško mornarištvo pri strelanji na njo, na pravo strelanje. Vse je že prelükünjena, večkrat se je vužgala, a potopiti se ne more.

Dve milijardi kil kave je vničeno v Braziliji samo zato, naj kavi cena ne spadne. A ka so milijoni v tom časi glad trpeli, nišče ne mislo na to. Je to krščanstvo?

Nemška mladina protestira. V Homburgi ob Saari je šest jezera mladencom, ki so v kat. društva organizirani, govorilo proti Hitleri i vladi, ar kršita versko sloboščino.

OD NAŠIH V TÜJINI.

S. Bethlehem. Vučiteljski izpit. Ciffer Franc je napravo vučiteljski izpit za srednje šole. — *Zdala sta se v ev. cerkvi Mörec Karol z Gubič Almov i Šiftar Karol z Kaepel Margetov. — Operacijo je prestao Gomboc Franc i se počüti že dobro. — Novo trgovino je odpro Ozvatič Štefan. — Mladoga Slovenca so ranjenoga najšli na cesti, 22 leti staroga Emila Benčaka, šteroga je v povozo nekši automobil. Mladenca so najšli štirje dečki i ga spravili v špita, gde leži že brez nevarnosti. (Am. Slov. Glas.)*

Buenos Aires. Letos meseca oktobra se bo vršo v Buenos Airesi 32. svetovni evharistični kongres. Bo nekaj posebnoga. Siovinci so tüdi nastavili svoj poseben odbor za pripravo na te velikanski kongres, v šterom je tüdi sin Slov. Krajine, Ozmec Franc iz Melinec. Buenos Aires je veliko 3 milijonsko mesto, štero z grozovitov naglicov narašča.

Pozdrav pošila: Friškič Irma, Saumeray, Francija, iz Veščice, celoj Slov. Krajini, svojim domačim, materi, sestram, brati, babici, prijateljicam i vsem žele zdravje. Zahvalüje se, ka redno dobiva naše liste. Tri leta je že tam, dobroga je malo vidla, brezposelnih pa jako dosta, ka je žalostno. — (Naročnina znaša na leto za vse naše liste 100 Din. Tak je ešče duga 46 Din. Vr.)

PREKOSNICE.

V zverinjeki. Tumač: Te oroslan je tak močen, ka bi naednok dva bika raztrgao.

En gospod: Se jako vtegujejo, ka bi rad vido oroslana.

Tumač: Prosim, pazite, ka vas ne raztrgne.

Pri zdravniku. Betežnik: Prosim vas, g. doktor, dajte mi svet, ka naj delam, da se pošteno vö vžračim i to za fal penezel!

Doktor: Vračite se s postom.

Sladoledaš. Gast: Včeraj sam dve mühi najšo v vašem sladoledu.

Sladoledaš: Zdaj nega niedne, ar sem je dve vüri metao vö i do zadnje zmetao.

Službena naznanila.

Na osnovi po ministrstvu trgovine in industrije, Osrednje uprave za mere in dragocene kovine v Beogradu z dne 7. III. 1934. št. 1082. odobrenega delavnega programa za pregled in žigosanje sodov v Murski Soboti meseca julija dne 12. in 13. VII.

„ avgusta „ 13. in 14. VIII.

„ septemb. „ 12. in 13. IX.

Na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru prične novo šolsko leto dne 15. septembra t. l. Šola je dvoletna ter ima internat za 60 gojencev in 58 ha veliko posestvo z vsemi kmetijskimi panogami.

Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let ter z dobim uspehom dovršena osnovna šola. Kmečki sinovi, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma, imajo pri sprejemu prednost. Sprejme se tüdi nekaj eksternistov, ki stanujejo izven zavoda. Mesečna vzdrževalnina se določi po premoženjskih razmerah proslincev ter znaša od 25- do največ 300- Din.

Prošnje za sprejem (kolek D. 5.) je poslati ravnateljstvu najkasneje do 20. julija t. l. ter priložiti: krstni list, domovnico, odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo, spričevalo o npravnosti pri onih proslilih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole; obvezno izjavo staršev, odnosno varuha, da bodo krili stroške šolanja. Pridni sinovi manj premožnih posestnikov, ki reflektirajo na znižanje mesečne vzdrževalnine in žele banovinsko stipendijo ali stipendijo srezkega kmetijskega odbora, morajo priložiti tüdi premoženjski izkaz z uradno navedbo višine zemljiškega davka ter gospodarskega stanja staršev, odnosno varuha. Taki proslilci naj zaprosijo istočasno za odgovarjajočo stipendijo pri svojem srezkem kmetijskem odboru.

Podrobnejša pojasnila daje na željo ravnateljstvo.

Gospodarstvo.

Kmet, poslušaj . . . !

Malar poznate vsi.

Njegova meštrija je, ka olepša stene v hiži i zvün hiže. Malar mora poznati farbe, mora znati, kak se dela z muštrami, ali slovenski povedano — z vzorci; malar mora znati — kak se zračunajo stroški, ka ne bi preveč računao, ali premalo, kda se pogaja z gospodarom hiše.

Malo mora znati? Nikdar ne bi vüпали kaj takšega trditi. Ravno napak: brez prilične roke i brez šolane glave nega vrednoga slikarskega delavca, ešče menje — majstra. Pa tüdi ma delo naš slikar, preden postane — detič, pomočnik, ali majster?! Tri do štiri leta se vči pri majstri v obrtnoj šoli; — več let hodi od majstra do majstra, od mesta do mesta (varaša), dokeč lepi den pove: lejko začnem delo na svojo roko.

Kak pa kmet? Istina je, ka je vsaka prazna glava dobra za kmeta?

Navadno se tak pravi, ka za kmeta, za delavca, je vse dobro i za takše pozvanje je vsaka glava — primerna. Zakaj? Jeli je istina, ka oseo bi tüdi lejko prijeo za plügi, ali za drugo šker kmetijskega delavca, če bi njemi Bog roke dao namesto prednjih nog? Ne verjemo! Kajti istina je bila, istina je, istina bo, ka ravno kmetijski stan mora meti prav dosta v glavi i v rokaj, če bi rad zaslužio to, samo poštuovanja vredno ime.

Kmet mora poznati zemlo i načine, kak se z zemlov pametno ravna. Kmet mora poznati dugo vrsto živali i način, kak se tojali onoj živali podvori v zdravji, v betegi, v sreči in v nesreči. Kmet mora poznati kmetisko šker, razmiti se more pri vremeni, pri mlekarstvu, on mora poznati trg, dužnosti i pravice državlana, občinarja, kotrige te, ali one fare. Velko omaro bi lejko napunili s knjigami v šterih se opisüje, kaj vse bi morao znati količkaj vreden kmet. I kak spretna mora biti roka kmeta, kmetice . . . !

Ka vse morejo spretno opraviti kmečke roke, od te vučenosti bi pali lejko napisali debele knige.

I zdaj pitamo: je li mammo naprave, gde bi se naš mladi kmečki rod tak skrbno i dobro pripravljeno izobražüvao, kak na peldo bodi djano — malarje? Ima kmečka mladina svojo kmetijsko šolo, gde bi pod vodstvom pravih strokovnjakov tedensko po sedem vör rasla v telovnoj i düševnoj moči? Ma naša kmetiska mladina organizacije, štere po potrebi i zdravoj pameti v časi počitka jačijo lübezen i razumevanje do njuvoga bodočega pozvanja? Mammo gde kakše zakone, šteri bi branili kmetisko mladino proti nesramnomi i nepotrebnomi izkoriščanji? Delavec v tovarni dela na den 8 vör. Lejko tüdi več, ali za vsako vöro prek toga časa njemi ide dvojna plača. Če ga prime beteg, ma zobston zdravnika, vrastvo, odprta je za njega pot v dobro opremlene bolnišnice. Kmečki hlapec, kmečki sin, delata 15 vör na den pa tüdi več brezi povekšane plače, brezi zavarovanja proti betegi i nesreči. Tak se godi kotrigam tistoga stana, šteri je po svojoj moči i vrednosti dela prvi v Jugoslaviji med vsemi stanov.

Što je kriv ka je tak?

Samo kmetje sami, ar so takši kak tisti velki neroden kamen, šteroga vrže viher z gore i zdaj čaka: kda pride nova velka i divja sila, šteraga premekne s svojega staroga, že navajenoga mesta. Kmet se straši vsake novotarije; mirno prenaša, ka okoli njega se vse pašči, raste, on sam pa prosjači od Poncija do Pilata, naj za Boga miloga zagvišno püštijo njegovo komaj doraslo dete, kda je 12 let staro, od aprila do novembra iz šole . . . Zvvollo dela, paše . . .

Znamo za vés, gde od novembra do dnes nega vučitelja i 120 zdravij, pametnih kmečkih malčkov „vči“ edina ženska učna moč. Mislite, ka se šteri kmet v toj vési gene? Ne. Kmeti je tak tüdi dobro. Kmet zametavle ešče tisto malo porcijo izobrazbe, štero bi lejko spravo svojimi deteti po milosti i dobroti tistih stanov, šterim je skoro vseedno, kelko zna, ali ne zna kmečki sin.

Dobro je tak? Pametno je tak? Lejko pri tom ostane?

Ne.

Ar neizobraženi kmečki narod si ne ve pomagati, pa njemi tüdi dobrosrčni ljudje iz drugih stanov ne morejo pomagati. Samo izobraženomi človeki lejko kaj dopoveš, ga lejko zdrüžiš, zbereš v organizacijo, štera bode mela moč i pamet za brambo proti izkoriščevalcom.

Nikdar pa ne mislimo na to, ka bi vzgojili kmečki stan, šteri samo sebe pozna. Ne, ar kmet sam, brez drugih stanov je slabič. Od drugih stanov zapuščeni kmet bi z divjov naglicov leto nazaj na tisto stopnjo življenja, štero je meo prvi človek na toj zemli. Samo zato se nam ide, ka bi ojačili kmečki stan i prek njega našo kmečko državo.

Den za dnevom čtemo v razni novinaj, kakša nevarnost je za našo i druge po bojni nastale države, agitacija Vogrov. Mislite, ka bi se što brigao za laži plačanih agitatorov s preka, če bi meli izobražen kmečki stan? Zagvišno ne, ar izobražen človek dobro zna: če je lejko živo naš kmet i delavec pod tihinskov oblastjov, stokrat leži shaja pod svojov strehov. Izobraženomi kmeti zobston lažejo, ka je dnešnja sükešina samo zato nastala, ar so razdrolili veliko Avstro-Vogrsko državo; on najmre zna, ka so vzroki dosta vekši i dale ležeči. Izobraženomi človeki naj pravi agitator, ka v povrnitvi pod prejšnjo oblast je rešitev iz tiske, te se bode smejao i pravo: *zakaj bi ravno mišli pod oblast tujinca, zakaj pa ne on pod našo?* Ar izobražen človek vidi na svoje oči — naj se samo poda na pot od Lendave do Cankove, komi sliši oblast: Vogrom ali Slovencem.

Rešitev od strupa tujinske agitacije je ne v zapiranji meje, ešče menje v razširjanji laži od prekmurskoga madjaronstva, nego v povekšanji kmečke izobrazbe, posebno pa v takšoj vreditvi našega domačega življenja, štera vreditev kmeti i delavci da vse, ka je potrebno za človeka vredno življenje.

Za takše življenje bi se bili. Kmetič, zato smo pisali zadnjo nedelo: odpri oči . . . i zato pišemo dnes: poslušaj.

Kovačova Julika.

Cene

Cena zrnja raste. Pšenica 116—130 Din meter, kukorice pa 82—83 Din. Cena živine: jünci, biki prvovrstni 3-50—4, drugovrstni 3—3-50, tretjevrstni 2—3 Din; telice 3—4-50 Din., krave prvovrstne 3—4, drugovrstne 2-50—3, tretjevrstne 2—2-50 Din. vse na živo vago po kili. Konji za klanje 300—1000 Din. falat, za vprego 1000—3500 Din. falat. Svinje debele na živo vago 6—7 Din., projniki 5—6 Din. na živo vago. Na mrtvo vago 8-50—9 Din. kila. Prasci 8 tjednov stari 75—150 Din. komad.

Vreme.

Toplejše, spremenljivo.

Pošta.

Grah Jožef, Douziers, Francija. Sprejeli smo 114-50 Din. Iz toga 67 Din spisali na poravnavo staroga duga na l. 1932—33. Višek pa spisali sestri za prišestno leto. Prosimo odgovora, na koj je višek poslani, **Horvat Franc, Bogojina.** Sprejeli izkaz naročnikov brez označbe hišnih števil. Te številke mi po priliki naznani i tüdi naslov tistoga širitela, ki ti pomaga. Dva zdaj z lejkotov opravita pa šče eden sam tüdi. **V s e m.** Zastano naročnino pošlite taki, ar je v tiskarni velika potreboča, delavcov nemoremo izplačati. **Kerec Alojz, Joulzi par Attichy, Francija.** Lani smo dobili naročnino, letos ešče nikaj ne. Če si posla, daj gor iskati, ar smo mi nej sprejeli.

BANKA BARUCH

15, Rue Lafayette, PARIS

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu. Vrü vse bančne posle najkulantneje Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66; Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošlemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Širitelje ite od hiše do hiše i pišite gor naročnike za drugo polovico leta. Naročnina samo 12 Din.